

Taevased jõud soosisid demokraate

Enamasti on USAs looduskatastroofide järel toimunud võimuvahetus, Barack Obamal õnnestus aga presidendivalimistel võita orkaan Sandy kiuste.

Ain Kallis

Väga sageli vahetuvad juhid just looduskatastroofide järel. Et valitsevate ringkondadega poldud rahul ka kõrgemal pool, võis arvata juba 2005. aastal, orkaani Katrina tegutsemise ajal.

Hirmsam kui sõjalaevastik

Nimetatud orkaani möllamise ajal heideti George Bush noorema valitsusele ette, et poldud pööratud tähelepanu New Or-leansi linnast tulnud signaalidele kaldatammide kehvast seisukorrast. Ning et presidendi reageerimine õnnetusele oli aeglane (või isegi hoolimatu).

Ajalehed aga valgustasid värvikalt, kuidas riigisekretär Condoleezza Rice ostis sel ajal, kui “kaasmaalased New Orleansis hukkusid”, kaubamajadest kalleid kingi. Nii nagu ennustati, lõppesid järgmised valimised vabariiklastele kaotusega.

Peale selle oli Bush pidanud pagema 2003. aasta septembris orkaani Isabel lähenemisel pealinnale, täpselt nii nagu kaks aastat varem terroristide rünnaku ajal. Pole siin midagi imestada – juba 114 aastat tagasi, USA–Hispaania sõja ajal kuulutas tollane president William McKinley, et kardab üht orkaani rohkem kui kogu Hispaania laevastikku. Valitsevad ringkonnad ja presidendid peavad valimiste aastal suutma rahvale näidata, et nad on võimelised riiki ka kriisilukordades oskuslikult juhtima. Seitse aastat tagasi analüüsiti ajakirjas Newsweek tõdemust, et USAs sagenevad looduskatastroofid just presidendivalimise aastail. Majandusteadlane Erwann Mi-chel-Kerjan leidis, et 1953. aastast alates on valimisaastail juhtunud enim loodusõnnetusi nimelt neljas suurima elektoraadiga osariigis (Texas, California, Florida ja New York). Kui esimesed kolm saavad abi põua, metsapõlengute ning orkaanide korral, siis USA suurim linn mitmesuguste tormide tõttu. Nii et äsjane Sandy tuli Obamale appi õigel ajal. Mitt Romney avaldused Sandy möllamise aegu jäid Obama omadele kõvasti alla.

Ilm rakendati seekord valimiskampaaniasse mitmel korral. Näiteks augustis, kui vabariiklaste partei kongress Floridas lükkus orkaani Isaac tõttu päeva võrra edasi, teatas raadiokommentaator Rush Limbaugh, et orkaanikeskus teeb prognoose Obama käskude järgi!

Veel üks tähelepanek

Valimistulemused sõltuvad paljuski valimispäeva ilmast. Ajakirja Journal of Politics 2007. aasta augustinumbris tehti selline uurimus 14 presidendivalimiste kohta. Selgus, et kehva ilmaga võitsid üldiselt vabariiklased. Äsjane valimispäev oli vabariiklaste palveile vaatamata tavaline sügispäev.